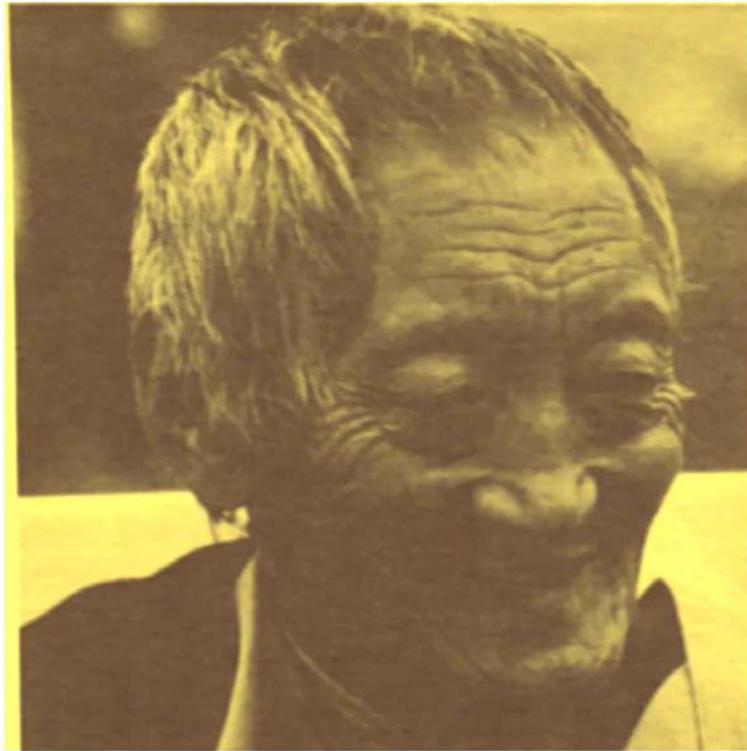

༄༅ །། ལྷོ་བས་མགོན་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེས་མཇེད་པའི་ཚས་སི་བྱེད་ཐབས་
མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

Sa Sainteté Kalou Rinpotché

ཕ་རན་སི་ཚས་ཚགས་ཀམ་གྱིང་ཡུལ་པར་ཁང་ནས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་པའོ།

༡༡ །། ལྷུབས་མགོན་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེས་མཇུག་པའི་ཚས་མི་བྱེད་ཐབས་
མེད་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

- Cette édition a été préparée avec l'aide du Vénérable Lama Denis Teundroup, à partir des textes écrits de la main de Sa Sainteté Kalou Rinpotché.
- Pour les étudiants du tibétain, nous avons signalé en marge les correspondances avec les pages de l'édition française de ce livre (*Fondements de la pratique spirituelle*, chez le même éditeur). Le plan présenté en premières pages a été ajouté au texte original.
- La typographie a été réalisée avec les facilités informatiques du comité de traducteurs Lotsawa, sis à l'Institut Karma-Ling.

ཕ་རན་སི་ཚས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་སྤྱོད་པར་ཁང་ནས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་པའོ།

© Editions Prajñā
Saint Hugon, Arvillard
73 110 LA ROCHETTE
1987

• Typographie réalisée par le Comité de traducteurs Lotsawa sis à l'Institut Karma-Ling
(traitement de texte sur Macintosh Plus)

• Edition, impression : Editions Prajñā
Anc. Chartreuse de Saint Hugon
F-73 110 La Rochette

• Dépôt légal 4e trimestre 1987

Achevé d'imprimer le 1e décembre 1987

དཀར་ཆག

ཕྱེ་བ་གྲངས

ལེའུ་དང་པོ། སློ་ཕྱོག་ནམ་བཞི།

༡ དང་པོ་མི་ལུས་རིན་ཆེ་ན། ༥

དལ་བ་བརྒྱན་དང་འགྱུར་བ་བཅུ་རྩེད་པར་དཀའ་བ་དང་དེའི་དོན་ཆེ།

༢ མི་རྟག་པ། ༧

ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པ།

༣ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ༡༢

སྤྱག་བཤལ་གསུམ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བཤལ་དང་མཐོ་རིས་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བཤལ།

༤ ལས་རྒྱུ་འབྲས་ ༢༢

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གཞན་དག།

|| སྲ་མ་དང་དཀོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཚོའོ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།

|| དེའང་རང་རེ་ནམས་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་
རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་པས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དེ་ཚོས་ལ་འཇུག་པ།
མི་དྲག་པ་བསམ་པས་ལེ་ལོ་སྤང་སྟེ་ཚོས་ལ་བཙོན་པ། འཁོར་བའི་སྐྱབས་
བཤེས་ཤེས་པས། དེས་འབྱུང་དྲག་པོས་ཐར་པ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་
དགོས་སྐྱེ་ལ། སྐྱེ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་དགེ་སྲིག་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་
བཞིན་བྱ་བ།

དང་པོ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ།

(p.11)

དལ་བ་བརྒྱན་ནི།

|| རང་རེ་ནམས་སྐྱབས་བཤེས་ཁོ་ནས་མ་ནར་བའི་དཔྱལ་བ། ཡི་
དྲགས། དུད་འགྲོ་གསུམ་དུ་མ་སྐྱེས། ཚོས་གྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་སྐྱོ་
དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་གཡེང་བའི་སྣ་ཆེ་རིང་པོ། ཚོས་དང་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་སྣ་ཅན། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་
སྐྱེན་པའི་བསྐྱེད་པ། ཚོས་གྱི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སེམས་སྐྱེན་པོ་དང་མིག་
དང་ན་བ་ངག་སྐྱབས་པ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱན་དུ་མ་སྐྱེས་པས་
དལ་བ་བརྒྱན་དང་ལྡན།

(p.12)

འབྱུང་བ་བཅུ་ནི།

། མི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐོབ། ཚེས་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས། དབང་
པོ་སྐྱེ་ལྡོ་ཚང་། ཚེས་དང་འགལ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་གནས་
དགོན་མཚན་གསུམ་ལ་དད་པ་སྤྲེ། རང་འབྱུང་ལྡོ་ཚང་། སངས་རྒྱུས་
བྱོན་ཀྱི་ཚེས་གསུང་། བསྟན་པ་གནས་སྤྲེ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་
མང་། དད་ཅིང་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་སོགས། ཚེས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་པ་
འབྱུང་བ་སྤྲེ། གཞན་འབྱུང་ལྡོ་བཅས་འབྱུང་བ་བཅུ་དང་ལྟན།

རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི།

། དེ་ལྟར་དལ་འབྱུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
ནི། རྒྱ་གངས་དཔེ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམ་དག་སྤྱང་མཁན་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་བས་རྟེན་དཀའ།
གངས་ནི་དམུལ་བ་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ། ཡི་དྲགས་ཚུ་བོ་གཏུའི་བྱེ་མ་
ཙམ། དུད་འགོ་ཁ་བ་བུ་ཡུག་ཙམ། མཐོ་རིས་གསུམ་མཚན་པོའི་……
སྐར་མ་ཙམ། དལ་འབྱུང་གི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་པོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་
དང་། །དཔེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བརྒྱབས་ཀྱིས་གཡེང་བའི་གིང་བུ་ག་ཅིག་
པ་དང་། རུས་སྐལ་ཞར་བ་ལོ་བརྒྱ་རེས་ནང་ཁར་ལེན་རེར་འོང་བའི་
མགྲིན་པ་གཉིས་འཕྲད་སྲིད་ཀྱི། དེ་ལས་ཀྱང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་
དཀའ་བར་གསུངས།

དེའི་དོན་ཆེ་བ་ནི།

།དེ་ལྟར་གྱི་དུ་ཐོབ་དཀའ་བའི་མི་ལུས་ལ་ན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདྲིའི་
སྐབས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤྱི་བཟུལ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་།
ཐོབ་པ་ཞིག་མ་ཐོན་ན། དཔེ་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ཁང་པ་གང་
ཙམ་རྟེན་ནས་དོན་གང་ཡང་མ་ཐོན་པར་བསྐྱབ་ཤོར་བ་ལས་ཀྱང་གྲོང་ཆེ་
བར་འདུག་པས། ད་རེས་དོན་རྒྱུ་བྲེལ་བ་ཆེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་སློབ་བཏང་ཞེ། ཚོས་ཤེས་འདོགས་སྒྲུབ་ཡོད་འདོགས་ཀྱིས་
རང་མགོ་རང་གཡོག་མི་བྱ་བར་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚད་དང་།
ལྷན་པ་ཞིག་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ནོད་དེ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་།
གནད་ཚང་མ་ཁོང་དུ་རྒྱུན་པ་ཞིག་བྱས་ནས། ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་སྤྱང་
བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལས་མི་བྱེད་རེ་བསམ་།
པའི་དམ་བཅའ་དང་མི་བྱུལ་བར་བྱའོ།

(p.13)

གཉིས་པ་མི་དྲག་པ་ནི།

(p.15)

། མི་དྲག་པ་སྒྲུབ་ན་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྐྱུ་བ་
རྣམས་པ་ཡིན། ། ཇི་ལྟར་མི་དྲག་པ་ན། རྒྱ་ལོངས་སྤྱོད་བསགས་པ་ཀུན་གྱི་
མཐའ་ནི་འཇོན་པའམ་བྲལ། བསྐྱང་བའི་མཐའ་མ་ནི་འགྲེལ། འཕྲད་
པའི་མཐའ་མ་འབྲལ། རྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་མི་
དྲག་པའོ།

ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ནི།

། དེ་ཡང་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྲ་ཞིང་མཁུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཡང་མེ་ཚུ་
སྤྱང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པས་འཇིག་སྟེ་མི་རྟག རྣམ་ཐུག་པའི་ཡང་མི་
རྟག་སྟེ་དཔྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་འབོལ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་
དམར་ཁམ། ཅུ་གིང་ཕྱ་ཕྱེ་ཡང་ཁ་འབུས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག དབྱར་
བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་སྟོན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་ཕྱ་ཕྱང་། ཅུ་.....
གིང་ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས། སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཡང་
མཁུང་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་མེས། ཅུ་གིང་ཡང་འབུས་བུ་མིན།
དགུན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཡང་འཁྲུགས་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྐྱ་
ལམ། ཅུ་གིང་ཡང་སྐམ་ཞིང་ཆག་སྟེ། རིམ་པས་འབྱུར། ཉི་ཟླ་ཤར་རྒྱབ་
ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། ཉིན་མོ་གསལ་ཞིང་དྲངས། མཚན་མོ་ནག་ཅིང་འཕྲིབ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཚུ་ཚོད་སྐར་མ་སྐར་ཅིག་སྐར་ཅིག་གིས་མི་རྟག་སྟེ། འབབ་
ཚུའི་རྒྱན་བཞིན་འབྲུ་བ་གཞན་འབྲུང་གིས་མི་རྟག

(p.16) རང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ནི།

། རང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་སྐམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བྱུང་
བ་སྐམས་ཅན་ཀྱང་གི། ད་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བཞིན་པ། མ་འོངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འཆི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། རང་ཡང་ལོ་དང་སྐྱ་བ། ཞག་དང་...
ཚུ་ཚོད། སྐར་མ་ རྣམས་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེ་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ཞིང་
ཤར་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་ལས་མི་བསྐྱོག གཞེ་ཞིང་བང་མཁྲོགས་ཀྱང་བྲོས་

པས་མི་ཐར། མཛེངས་གིང་སྤྲོ་མཁས་ཀྱང་བཤད་བྱང་གིས་མི་ཐུབ་ཉེ།
 དཔལ་བའི་དཔུང་། མཐོན་པོའི་ཐོབ། རྣམ་པོའི་མཚན། མཁས་པའི་
 གཡོ། ཡུག་པོའི་རྒྱ། མཛེས་མའི་གཟུགས། བང་གིས་ཀྱང་མི་སློབ་ཉེ། ཉི་
 མ་རི་ཡི་ཕག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པའམ། བཟུང་མི་
 རྣམ་པ་དང་འདྲོ།

། ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། མ་ཡི་ལྟོ་ན་གི་བ། བཙས་པའི་དུས། གོག་
 ཙམ་ན་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་དུས། དར་ལ་བབ་པ། བས་ནས་འཆི་བ་སོགས་
 མ་ངེས་པ་འཆི་བ་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུ་ཡང་། མེ་དང་རྩ་དང་། རླུང་
 དང་ཐོག་དང་། གཡང་ས་དང་། བྱ་དང་། ཁང་པ་གཏིབ་པ། མཚན་
 དང་། དུག་དང་། བཏོན་དང་། བཟའ་ནད་སོགས་འཆི་བའི་རྒྱུ་གང་
 གིས་བྱེད་ངེས་པ་མེད་དེ། རླུང་གསེབ་ཀྱི་མར་མེ། རྩ་ཡི་རྩ་བུར་ཙུ་
 མགོའི་ཟེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་བཞིན་དགའ་བཞིན་འཆི་བ་
 དེ་འོང་བ་མིན་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ། ས་ཁང་ཞིང་རྒྱ་ལོངས་སྤྱོད།
 བཏེན་ཏེ་མཛེས། ཕ་མ་བུ་རྒྱུད། བཟའ་ཆེ་རོགས་རང་གི་ལུས་དང་
 བཙས་པ་བཞག་ནས། བར་དོ་འཛིགས་གིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་གྲོགས་
 མེད་གཅིག་ལུས་རང་དབང་མེད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་ཉེ་ཕྱི་ཕྱན་བུ་མ་.....
 བཏོགས་འོང་བ་གཞིར་བཙས་མ་ཟད་གཞན་གི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་.....
 དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ། སེམས་ལ་བྲན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་སྦྱར་
 དགོས་ཏེ། མི་སུ་ཡིན་ཡང་ལུས་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་མདངས་དང་
 ལྡན། ཚར་བ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་འཆི་བ་ཡིད་ལ་མེད་པའི་སྐབས་ཞིག

(p.17)

འཇི་ནད་གྱིས་གདབ་ན། ལུས་ལྗོངས་ཤོར་ནས་ཙམ་ལུས་ལྗོངས་མི་རྒྱས།
 བྱད་གྱི་བཟླ་ག་ཤོར་ཏེ་རོ་བཞིན་དུ་བྱུང། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཏེ། རྣ་ཚ་
 ཟུག་གཟེར་ལ་ཚོག་ཐབས་མེད། ལྷན་དཔུན་རིམ་འགྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་
 ཡན་འཇི་བ་ནི་ཤེས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་འཇིགས་སྐྱུག་ནི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
 བཞག་ནས་རང་གཅིག་ལུས་འགྲོ་དགོས་པས་ཡིད་ལྷུ་ལྷང་ངེ། ཟུག་གྱི་ཐ་
 མ་ནི་ཟ། བཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་སློ་ཙ་ན། བདག་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་ལས་
 མ་འདས་སྐྱུ་དུ་བསམ། ཤི་ཟེན་ནས་ཤིན་དུ་གཅེས་པའི་མི་སུ་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་ཞག་གཅིག་གཉིས་ཀྱང་བཞག་འདོད་མེད་པར། ཀུན་གྱིས་སྐྱུག་
 ལོག་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བར་བལྟ་ཞིང་། རོ་ཁུར་གྱིས་ཁུར་ནས།
 ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བཞལ་ཏེ། ཏུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེལ། མེ་ལ་བསྐྱེག་པའམ།
 རོང་དུ་སྐྱ་བ། བྱ་ཉི་ལ་སྐྱིན་པ་སོགས་གྱིས། དེ་ནས་བཟུང་མིག་གིས་
 མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ལའང་འོང་རྒྱ་རེད་བསམ། དེ་དུས་
 སྐྱུབས་ཐུབ་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་དང་། ཡན་གཞོད་གྱི་
 ལས་བྱེད་མཁན་ནི་དགེ་ལྷན་ཁོ་ན་ལགས་པས་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་……
 དེས་དེས།

སྤྱི་མི་རྟག་པ་ནི།

། ལུས་འདི་ནི་ལས་དཀར་ནག པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག འབྱུང་བ་བཞི་དང་།
ནམ་མཁའ་ རྣམ་ཤེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདྲས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་"
རྒྱས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཚད་མཐོན་པོ་.....
དམའ། དམའ་བ་མཐོ། ལྷག་པོ་སྤྲང་། དབུལ་པོ་ལྷག དབྲ་གཉེན་དུ་
བྱུང། གཉེན་དབྲ་རུ་བྱུང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
ལས་མ་འདས་པས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བརྟུང་བ་འདི། མྱོན་པ་ལྟ་བུ་
འབྲུལ་པ་རེད་འདུག

། ལྷ་ཤེས་དོན་གོ་དབང་པོ་ཡན་ལག་ཚང་། སྲ་མ་དགེ་བའི་གཤེས་
གཉེན་དང་འཕྲད། ཚས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ (p.18)
ཐོབ་པ་འདི། རྒྱ་ཐོས་སུ་སོང་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་དར་དྲག་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་སྤྲང་བ་ལས། ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་མི་ཐོབ་པས། ད་རེས་
རྒྱན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཕྱོད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཚས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
རྒྱུ་བ་བསམ་པའི་དམ་བཅའ་དང་བཙོན་འགྲུས་བྱའོ།

། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
གོ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་རྒྱུང་། ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་
པའི་སྟོབས་ཉམས་ཚས་ལ་དད་པའི་གསོས་འདེབས། བཙོན་འགྲུས་གྱི་
ལྷོགས་བྱེད། ཚས་རྒྱུ་བ་པ་ལ་སྤྲང་ལ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སེམས་
ཉིད་སྤྱི་འཆི་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་གི་དངོས་བྱུ་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

(p.21) གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

༥ དེ་ཡང་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བྱུང་ཉེ། མེ་གི་བའམ། རྩེ་མ་པ་ལྟར་
མེད་པ་བྱུར་ན་སླ་ཉེ། སེམས་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་འཆི་རྒྱ་མེད་དེ། འབྲུལ་
སྤང་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གྲེས་ཏེ་ཡ་བུལ་དུ་སྤོང་
ནས། སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་བག་ཆགས་སོགས། རྒྱ་
རྒྱུན་སྤྲོད་ཚོགས་པ་ལས། འགྲོ་བ་རྒྱལ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ།

སྤྱི་བཤེད་གསུམ་ནི།

༥ དེ་ནི་སྤྱི་བཤེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་
བུལ་བེན་ནས། སྤྱི་བཤེད་དང་ལྡན་བེན་པ་ནི། ལྷོ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱི་བཤེད། རྒྱུན་གྱིས་དེ་ཉིད་ཚར་བ་སྤྱི་བཤེད་དུ་འགྱུར་པ་ནི།
འགྱུར་བའི་སྤྱི་བཤེད་སྤྱི་བཤེད་མངོན་གྱུར་དུ་སྤོང་བ་ནི་སྤྱི་བཤེད་གྱི་
སྤྱི་བཤེད་ཏེ། སྤྱི་བཤེད་གསུམ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། ལྷག་པར་
འགྲོ་བ་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་བཤེད་སྤྲོད་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ།

(p.22) ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བཤེད་ནི།

༥ དང་པོ་དམུལ་བ་ལ་ཆ་བའི་དམུལ་བ་བརྒྱད་དེ། ཡང་སོས། མིག་
ནག། བལྟས་འཛོམས། ཏུ་འབོད། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཆ་བུ། རབ་
དུ་ཆ་བུ། མནར་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་ནི་ཆ་ཞིང་བསྐྱེགས་པ་དང་བསད་
བཅད་ཀྱི་སྤྱི་བཤེད་ཁོ་ནས་དུས་འདའ། ཆེ་ཆད་དང་སྤྱི་བཤེད་ནི་

མས་རིམ་བཞིན་བཞི་འགྲུར་དུ་ཚེ་རིང་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚེ་བ་ཡིན།

དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན། མེ་མ་མུར་གྱི་འོག་། རོ་མུགས་གྱི་འདམ་
ཇུག། རྩ་གྱི་འི་གཏམས་པའི་ལམ། བལ་ཚན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་དེ།
དམུལ་བ་ཚེ་ན་པོ་བརྒྱད་གྱི་ངོས་རེ་ལ་བཞི་རེ་ཡོད་དེ། ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་
བཅུ་དྲུག་ཟེར། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྟོན་ཅིང་། ཚེ་
ཚད་ནི་རིང་མུང་མ་ངེས་པའོ།

། བྲང་བའི་དམུལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཚུ་བུར་ཅན། ཚུ་བུར་བཅོལ་བ།
སོ་བམ་བམ་པ། ལ་ཚུ་ཟེར་བ། གྱི་ཏུ་ཟེར་བ། ལུ་སྤལ་ལྷར་གས་
པ། པར་ལྷར་གས་པ། པར་ཚེ་ན་པོ་ལྷར་གས་པའོ། དེ་དག་གི་གནས་
ནི། རི་བྲང་བམས་ཅད་གངས་དང་འཁྲུགས་པ། འིན་ཏུ་བྲང་བའི་ཉན་
ཞིང་། ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་བཅུ་ནས་ལོ་རེར་ཉིལ་རེ་
ཕྱིར་བོར་ན། དེ་བུ་པར་བུར་ན། ཚེ་ཚད་ཇོགས་གིང་། གཞན་ནམས་
མས་རིམ་གྱིས་ཚེ་ཚད་ཉི་ལུ་འགྲུར་གྱིས་རིང་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་དེ་
ལྷར་ཚེའོ།

ཉི་ཚེ་བ་ནི།

། གནས་ས་འོག་ས་སྟངས་སྟོན་གནས་ངེས་མེད། སྤྱག་བསྐྱེལ་ངེས་མེད་
ཚེ་རིང་མུང་ངེས་པ་མེད་དེ། དོན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་གོ།

། ཡི་དུགས་ཕྱི་ཡི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ནི། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཚུ་མིག་གིས་མི་
མཐོང་བ་ལྷ་བྱ། ལྷགས་སྟོན་ཁོ་ནའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བ་དང་། རང་གི་
སྤྱི་བ་པ་ཅན་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། མིད་པ་དྲ་ཇ་ཅམ། རྒྱང་ལག་འཇགས་

(p.23)

མ་ཙམ། ལྟོ་བ་རི་ཙམ་གྱིས་བཟའ་བདུང་འཚོལ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཁ་དང་
མགྲིན་པར་མི་ཚུད་པའི་སྐྱབ་བསྐལ་བའོ། ཟས་སྟོམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཙན་ནི།
བཟའ་བདུང་ཁྲོ་ཚུ་དང་། མི་གཙང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོས་ཁུར་གྱི་
སྐྱིབ་པ་ཙན་ནི། ལུས་ལ་ཡི་དྲགས་མང་པོས་ཚང་བཙའ་བ། མ་རེ་ལ་བྱ་
ལྡ་བརྒྱ་ཙམ་སྐྱེ་བ་སོགས། ལྟོགས་སྟོམ་ཚ་གྲང་འཐབ་འཇིན་གྱི་སྐྱབ་
བསྐལ་ལ་དྲག་དུ་སྦྱོར་ཅིང་། མི་ཡི་ལྷ་བ་ལ་ཞིག་དུ་ཚིས་པས་ལོ་ལྡ་བརྒྱ་
ལ་ཆེ་ཆད།

། དུད་འགྲོ་ནི་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དང་ས་འོག་ན་གནས་
པ་ཁྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ཁ་མཐོར་བ་ནི་མི་ཡུལ་སོགས་ལ་གནས་
པའི། རི་དྲགས། གཙན་གཟན། གཡུང་དགས། བྱ་བྱེུ། འབྲ་སྦྱང་
སོགས། ལུས་པོང་ཆེ་ཚུང་མ་ངེས། ཆེ་རིང་ཐུང་མ་ངེས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་པ།
སྐྱུ་ཞིང་ག་ཏེ་སྐྱབ་པ། བཤེས་སྟོམ། ཚ་གྲང་། འཇིགས་སྐྱབ་གཅིག་ལ་
གཅིག་ཟ་བའི་སྐྱབ་བསྐལ་སོགས། དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། ཁྲུ་རྣམས་ནི་
ཕལ་ཆེར་ཉིན་བདུན་བདུན་མཚམས་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་བབས་ཏེ་བ་རུས་...
ཞིག་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་ཁྲུང་གི་འཇིགས་པས་དུས་དྲག་དུ་འཆེ་བ་ཡིན་མོ།
རང་རེའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་སྐྱབ་...
བསྐལ་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱབ་བསྐལ་
ཆེ་བའི་སྦྱང་དུ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྦྱོག་
གཙོད་པ་སོགས་མྱིག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སྦྱོད། དད་པ་སྦྱིང་ཇི་སོགས་དགེ་
པའི་ཕ་བ་སྟེ་གཅིག་མི་དྲན་མི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་ཇི་དང་། དེར་མི་

སྐྱེ་བའི་ཐུག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ།

མཐོ་རིས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བསྐྱེལ་ནི།

། དེ་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོང་ནས། མཐོ་རིས་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དང་པོ། མི་ཡི་གནས་ལའང་། སྐྱེ་ག་ན་འཆི་སྟེ་ཕྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ།

།དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱག་བསྐྱེལ་ནི། རྩོན་མའི་ལུས་ཐོར་ནས། བར་དོ་ཡིད་གྱི་ལུས། རང་དབང་མེད་པར་འཇིགས་སྐྱག་གིས་དུས་འདྲའ་བའི་སྐབས། བསོད་ནམས་ཆེ་ཚུང་ལྟར་རྒྱང་ནས་ཁང་བཟང་དང་། ཅུ་དང་ལོ་མའི་སྤྱིལ་པོ། ཕྱི་ལ་པའི་བྱ་ག་སོགས་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་པ་དང་། བོ་མོ་གང་སྐྱེ་ལྟར། ཕ་མ་ལ་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བ་དང་ཆབ་ཅིག་ཕ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྗེས་དང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་འདྲེས་སོ། དེ་སྐབས་དུན་པ་མོངས་ཏེ། གཉིད་འབྱུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་ལམ་གསལ་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།

(p.24)

ཞལ་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་ལ་མའི་མངལ་དུ་བཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཙོན་སྐྱོད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བསྐྱེལ་དེ་སྐབས་འབྲས་ཀྱི་ཁ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ། ཀུན་དུ་རེག་པའི་སྤྲོད་གིས་ཁམས་བཞི་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མར་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་རྣམ་པོ་ཞེས་བྱ། བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ། མཇེད་ཀའི་སྤྲོད་གིས་ཁམས་བཞི་པོ་འོན་དུ་མངོན་ཏེ། དབྱིབས་སྤྱིན་བྱ་བྲོག་མ་ལྟ་བུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་འགྱུར་ཞིང་། བདུན་ཕྱག་བདུན་པ་

ལ་འབྲིལ་བའི་སྐྱེད་གིས། ཀང་ལག་བཞི་འབྱུང་ཤེ། རྗེས་བུ་སྟོབས་ཆེན་
 གྱིས་ཡན་ལག་ནས་འཕྲེན་ནས་དབྱུག་པས་གདལ་བ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ།
 རིམ་པས་དབྱིབས་དང་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་ཕྱག་བརྒྱན་པ་ལ།
 བུ་ག་སྣང་བའི་སྐྱེད་གིས་བུ་ག་དགུ་འབྱུང་ཤེ། མ་གསར་མཇུག་མོས་སྤོང་
 བ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ། དེ་ཚུན་ནས། མས་གྲང་མོ་བཞེན་པས་འབྲུག་
 རོམ་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཁ་ཟས་མང་པོ་ཟོས་པས་བྲག་བར་དུ་བཙེར་བ་ལྟ་
 བུ། ཉུང་ངུ་ཟས་ན་གནས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། དྲག་རྒྱུགས་དང་བརྟེན་
 འཚོས་ན། གཡང་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུ། འབྲིག་པ་སྟོན་པའི་ཆེ་ཆེར་སྟུགས་
 གྱིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད། བདུན་ཕྱག་སོ་བདུན་པ་ནས་
 བཟུང་། མངལ་ཉིད་དུ་མི་གཙང་བ་དང་། སྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། ལུན་ནག་
 པ་དང་། བཙོན་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གྱིས། ཡོངས་སུ་སྟོན་ནས་……
 ཕྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་རྗེས་བར་འབྱུང་རོ། བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱན་པ་
 ལ། མེ་ཉོག་སྟུན་པའི་སྐྱེད་གིས་རྗེ་བའི་སྟོ་ལོགས་སུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད།
 དེའི་ཆེ་སྟུགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བསྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ།
 དེ་ལྟར་མའི་མངལ་ཟངས་ཚ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བཙོན་སྐྱེད་མི་འདྲ་བ་ཉི་
 བུ་ཙ་བརྒྱན་གྱིས་བསྟོན། མའི་ཁྲག་ལ་སོགས་དྲངས་མས་སྟེལ་ནས་
 ལུས་ཇོགས་པའི་བར་དུའོ། དེ་ནས་ཁ་བྱུར་དུ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་གིས་ལུས་དེ་
 མགོ་བྱུར་དུ་བསྟོན་ནས་ལག་པ་བསྐྱེད་པར་ཉེ་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འབྱུར། དེའི་
 ཆེ་སྟུགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ།

བཙམ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེང་བའི་དུས་ཚེར་ཁྲུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིས་ (p.25)
 པའི་དུས་ལྷགས་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱུག་བཟུལ་སོགས་ལ་བསམ་ནས་...
 ཕྱིན་ཆད་མངལ་དུ་འཇུག་པ་སྲུང་བ་སམ་པ་ཞིག་ཡིད་དོ།

། ཅེ་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་དེ། ལྟར་གྱི་གཟུགས་སྤང་ཞིང་
 བརྟན་པ་དེ་འགྲུར་ནས། ལྟར་པོ་གྲོག་པོ་འཁར་བས་རྟེན་དགོས་པ། ལྟ་
 ཡི་མདོག་འགྲུར་བ་དང་། ལྟེ་ཐེར་ལ་སོགས་མི་མཛེས་པ། ལྷགས་པ་
 སྲུབ་ལ་འཇམ་པ་སྐྱ་ཡི་ནང་དར་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐུག་ལ་ཀོབ་པ། གཉེར་
 མའི་ཕྱང་པོ། ཁ་དོག་དཀར་དམར་མེ་རྟོག་པ་སྤྲུལ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 ལྟ་ཞོབ་མེ་མེ་རྟོག་རྟིང་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པ་དང་སྟོ་
 སེམས་འགྲུར་ནས། །ལུས་ཀྱི་གད་ཉམས་རྟེ་འགྲོ་སྟོད་ལ་ཡང་ཐང་ཆད།
 སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་རྟེ་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྟོ་བ་རྒྱུང་། དབང་པོའི་
 རྣམས་པ་ཟད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་། ཅེ་བའི་སྐྱ་མི་
 ཐོས། ལྟ་སྟེ་མི་ཚར། ལྟེ་ཡིས་རོ་མི་སྟོང་། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་བ་དེ་བ་
 རྒྱུང་། ཡིད་ཀྱི་བྱན་པ་མིགས་ལ། ད་ལྟ་བུ་པ་ད་ལྟ་བུ་དེ། མི་གྲུལ་དུ་
 མི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་དགའ་ཞིང་བརྟན། ལྟར་གྱི་ལོངས་སྟོད་ཟད་
 པའམ། དབང་མེད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་སྐྱུག་བཟུལ་མང་ཞིང་ཡིད་སྟོ་སྐྱེང་
 དེ་འཆི་བ་ལས་མེད་དོ། བསམ་ནས་སྐྱུག་སྐྱུར་རྟེ་སྟོད་དགོས་པ་དེའོ། ད་
 ལྟའི་གནས་སྐབས་ནི་འདས་ཤིང་ཆེ་ཡི་མཇུག་ལ་ཐུག་ དཔུགས་ཀྱང་
 འཇུངས་ཤིང་སྐྱེང་རུ་འདོད་པོ་འདོད། འདུ་བྱེད་རྟིངས་པས་ལྟན་ཆད་རྟིང་
 པ་བཞིན་འགྲུར་པའོ།

(p.26)

། ར་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་ཡང་། རྟ་གྱི་བྱུག་གཟེར་མི་ལྷོག་ བལ་ས་ལྟོད་
 མི་སྐྱུག་ ལུས་འོག་མས་ཐོག་མ་མི་ཐོག་ བཟུང་གཏུང་སྟིང་ལ་མི་འདོད།
 འདོད་པ་ལ་སྐྱོད་དབང་མེད། ལྷན་པའི་ངོ་བསྟུང་དང་། ཡོ་བྱུང་བཟུང་བའི་
 སྐྱུག་བཟུལ། དཔུང་བྲག་པོའི་བསྐྱེན་དགོས་པ། ཉིན་འཁྱོལ་ན་མཚན་མི་
 འཁྱོལ་བ་སོགས་སྐྱུག་བཟུལ་བྲག་པོས་དུས་འདའོ། འཆི་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་
 རི་འཇིག་རྟེན་སྐྱི་ཡི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟེ། འཆི་བའི་རྟ་གྱིས་བེན་ཅ་ན། རྐྱིད་
 ཅིང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་ རྟ་གྱིས་ རི་གཏུང་ས། ཁ་རི་སྟོམ། བཞིན་རི་
 འབྱུར། ཀང་ལག་རི་གཡོ་བ་གཡོ་འགལ་རི་མི་རྣམ། ཁ་རྩ་དང་། ལྷུང་ས་
 དང་། གཅིན་དང་། ངན་སྐྱུགས་གྱིས་ལུས་ལ་གོས། རྒྱ་ངར་ངར་པོ་
 འདོན། ལྷན་པས་རི་བོར། ཐབས་རི་བཟུང། འབྲུལ་སྣང་བྲག་པོ་ལ་རི་
 འཇིགས་གིང་སྐྱུག་ དབྱུགས་གྱི་རྒྱ་བ་རི་ཆད། ཁ་དང་སྣ་རི་གཏུང་ས།
 འཇིག་རྟེན་འདི་རི་དོར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་རི་འགྲོ་ རྒྱས་ཆེན་པོ་རི་
 འདེགས། ལུན་པ་ཆེན་པོ་ན་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་རི་སྣང་། རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོས་རི་ཁྱེར། ལས་གྱི་སྐྱུང་གིས་རི་བདས། ས་རྒྱགས་མེད་
 པ་འགྲོ་བའི་ཆེ། ས་ཁང་ཞིང་། རྟ་འོངས་སྐྱོད། ཁ་རྩེ་དབང་ཐང་།
 ཁྱིས་བཟུང་ཆང་གཅེས་པའི་ལུས་དང་བཅས་པ་བཞག་ལྟེ། མཆི་མ་ཙ་དེ།
 འགྲོ་བའི་སྐྱུགས་ས། །དང་པོ་ས་རྩ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་གཡོ་འགལ། མི་
 རྣམ་རི་ཡིས་ནོན་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ། རྩ་མེ་ལ་ཐིམ་པས། ཁ་སྣའི་རྩ་དང་
 ཟག་པ་ཆེ་རྩང་མི་སྐྱུག་ རྩ་སྣང་ཆེན་པོས་ཁྱེར་པའི་སྣང་བ། མེ་སྣང་ལ་
 ཐིམ་པས། ཁ་སྣ་སྐམ་ཞིང་མིག་གྱེན་ལ་ལྷོག་ རྟོད་མཐའ་ནས་བཟུ། མེ་

ཚེ་ན་པོ་ལི་སྐྱ་དང་ཚིག་པའི་སྣང་བ། སྐྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས།
 དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད། སྐྱང་ཚེ་ན་པོ་ལུགས་པའི་སྐྱ་དང་ལྔ་མ་སྐྱག་གི་
 སྣང་བ། རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་ལ་ཐིམ་པས་དཀར་ལམ་དམར་ལམ་ནག་
 ལམ་མེ་གསུམ་གྱི་ངང་དྲན་མེད་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་བའོ། དེ་ནས་ཞག་པོ་
 ཕྱེད་བཞི་མཚམས་ནས། དྲན་པ་རྙེད་ནས་བར་དོའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་
 འཆར་ཞིང་། སྐར་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་དྲུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་ནོ།

། དེ་ལྟར་སྐྱག་བཟུལ་ཚེ་ན་པོ་བཞི་མ་ཟད་སྐྱག་བཟུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཡ་མ་བུ་ཚ་བཟུལ་སྐྱ་སོགས་ཤིན་ཏུ་བཙེ་གདུང་ཚེ་ན་པོ། ཚེ་འདིར་
 གསོན་བཞིན་འབྱེད་བྱལ་དགོས་པ་དང་། ཤི་གསོན་གྱི་བར་ལ་འབྱེད་
 བྱལ་དགོས་པའི་སྐྱག་བཟུལ་བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་དང་། དག་སྣང་བ་དང་
 འཕྲད་དེ། འཕྲོག་འཚམ་གསོད་བཅད་བརྗེག་བདུངས་ཁ་མཚུ་སོགས་ཀྱི་
 སྐྱག་བཟུལ་ཉིན་མོ་ཟས་མི་དྲན། མཚན་མོ་གཉིད་མི་ཁྲག་པ་ལྟ་བུ་འདུག་
 པ་དང་། མེད་པ་བཙལ་གྱིས་མི་རྙེད་པའི་སྐྱག་བཟུལ། ཡོད་པ་སྐྱོངས་མི་

(p.27)

། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། འཁོར་བའི་ཚས་
 ཐམས་ཅད་ཟེན་པའི་དུས་མེད་པ་ཚུ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ། མེད་བཞིན་
 འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་སྐྱ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཤེས་ཏེ། དེས་འབྱུང་དང་ཚོག་
 ཤེས་བྱུང་ན། སློབ་དེ་པོས་དལ་དུ་ཕྱོད་ཚོག་པ་ཞིག་འོང་ངོ།

། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱབས་བཅུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱིར་དུ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཕྱག་དོག་གི་དབང་གིས་འཕམ་ཚོད། མྱོས་སུ་ལྷ་.....
དང་འཕམ་ཚོད་གྱི་སྐྱབས་བཅུ་ལ་དྲག་པོ་ཡོད་དོ།

། འདོད་ཁམས་པའི་ལྷ་ལ་ལྷ་མིན་དང་འཕམ་པའི་སྐྱབས་བཅུ་ལ། འདོད་
ཡོན་གྱིས་མི་ངོམས་པའི་སྐྱབས་བཅུ་ལ། གསོད་པ་དང་། སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་
བཅུ་ལ། འཆི་བ་ན་ལྷ་ས་ན་མ་པ་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། གོས་རྩི་མ་ཅན་དུ་འབྱུང་།
མེ་ཉོག་གི་སྤྱོད་བ་རྗེང་པ་འབྱུང་། མཚན་ཁྲུང་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་། ལུས་ལ་
རྩིང་བ་འབྱུང་། ལྷ་ལ་མི་དགའ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཡི་བྱ་བུ་མོ་ན་མས་
གཙུག་མི་འདོད་ཅིང་། རང་གཅིག་ཡུར་འཆི་བ་དང་། རྩེ་བ་རྗེས་མའི་
གནས་མཐོང་ཞིང་འཇིགས་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་བཅུ་ལ་དྲག་པོས། ཞལ་བདུན་དུ་
སྐྱབས་བཅུ་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། །གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་
ཁམས་སུ་སྐྱབས་བཅུ་ལ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་རང་
དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱབས་བཅུ་ལ་ཡོད་དོ།

། དེ་ལྟར། དམུལ་བ་ཚ་བྱང་གི་སྐྱབས་བཅུ་ལ། ཡི་དྲགས་བཤེས་སྒོམ་གྱི་
སྐྱབས་བཅུ་ལ། དུད་འགྲོ་སྐྱབས་མོངས་གཅིག་ལ་གཅིག་བ་པའི་སྐྱབས་བཅུ་ལ།
(p.28) མི་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་འི་སྐྱབས་བཅུ་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་འཕམ་ཚོད་གྱི་སྐྱབས་བཅུ་ལ། ལྷ་
འཆི་འཕོ་སྤྱོད་གི་སྐྱབས་བཅུ་ལ་ན་མས་སྤྱོད་སྟེ། འཁོར་བ་སྐྱབས་བཅུ་ལ་གྱི་སྐྱབས་
མཚར་བྱིང་བ་ལས་ཕར་ནས་བདེ་བ་དམ་པ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་
གོ་འཕང་ཕྱོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

བཞི་པ་ལས་རྒྱ་ལྟུང་གི།

(p.31)

༥༥ དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ནས། རྒྱུན་རྒྱུག་ལྷ་
ཚོགས་ཀྱི་ལུས་སྣང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་། དེ་
ཡང་།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི།

༥༦ ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི།
༥༧ ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཙོད་པ་སྟེ། འདྲ་སྒྲིགས་པ་རུས་པ། སྐྱེ་
སོགས། རྣམ་གྱི་ཕྱིར་རམ་རང་དང་འཇམ་པོ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་སྲོག་གཙོད་
པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་། འཁོར་དང་འགྲུན་རྒྱུར་གྱི་པ་སོགས་ཞེ་
སྟངས་དང་། སྲོག་གི་མཚན་སྲིད་གྱི་དགེ་བར་འདྲུ་གེས་པ་སོགས་གཏི་ཕྱག་
གི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཙོད་པའོ། དེའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ལྟུང་བུ་སེམས་ཅན་
དམུལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མི་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན། དྲེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་ལྟུང་བུ་སྲོག་གཙོད་ལ་དགའ་བ། སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ལྟུང་
བུ་ཚེ་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་རབས་མང་པོར་སྲོག་
ལེན་འཇམ་དགོས་པའོ། དབང་ལྟུང་གཙོད་རྩོད་པོ་སོགས་སྲོག་ལ་
འཚེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱེ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ།
མཐུས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། ལྷན་མེད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་བོ་
བུས་ལེན་པ་མ་ཚར་བ་རྒྱ་བ། གཡོ་སྐྱེའི་ལེན་པ། བྲེ་སྤང་སོགས་ལ་ཐོལ་

(p.32)

འོག་ཕྱེད་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་མིན་སྟོང་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་ཡི་དྲགས་སུ་
 སྐྱེ་བ། མིར་སྐྱེས་ན་དབུལ་པོངས་ཅན་དང་། ཀླ་བ་ལ་དགའ་བ། ཡུལ་
 སད་སེར་མང་བའི་སར་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་འདོད་ལོག་ནི་རིགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་པ། མ་དང་སྤྱིང་མོ་སྟོང་ལ་སྐྱོད་པ། བདག་པོས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ།
 རྩོམ་པོ་ལ་སྟོང་པ་ལ་སྐྱོད་པ། ཚེས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་མའི་ཉེ་འཁོར། གཙུག་ལག་
 ཁང་། མཚན་རྟེན་རྒྱུང་། ཉིན་མོ་དང་། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྐྱོད་པ།
 གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷུ་མ་མའི་དུས་སྟོན་སྟོན་པའོ། དེའི་
 རྣམ་མིན་སྟོང་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ནི། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ། མིར་སྐྱེས་ན་རྩོམ་
 པོ་ལ་རྒྱུ་མ་མི་རྣམས་པ་དག་ལྷ་བུ་དང་འཕྲད་པ། ཉམ་ཏུ་རང་གི་དེས་
 མི་ཚེས་པར་གཞན་ལ་སེམས་ཤོར་བ། ཡུལ་ས་རྒྱལ་གས་ཆེ་བར་སྐྱེ།

། ངག་གི་སྒོ་ནས་མི་ཚེས་སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་གཞན་པའི་རྣམས་
 རྣམས་ལ་པ་སྐྱེ་བའོ། རྣམ་མིན་སྟོང་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་
 བ་དང་གལ་ཉེ་མིར་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་འདེབས་མང་བ་དང་ཁ་རྩི་མི་ཞིམ་པ།
 རྣམས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར། ཡུལ་ས་མཐོ་དམན་གང་དྲོ་མི་མཉམ་པར་སྐྱེ།
 ལྷ་མ་ནི། མཇེལ་པོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་ལྷ་མ་ལ་ཕྱེད་པ་དང་། གཞོགས་སྦྱོང་
 བྱས་ནས་ལྷུ་ལ་བ། སྐྱོག་ཏུ་དཔེན་གྱིས་ལྷ་མ་ལ་ཕྱེད་པའོ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་
 བུ་ཡང་རིམ་བཞིན་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་ན་མཇེལ་པོ་དང་
 བྲལ། དཔེན་ལ་དགའ། ཡུལ་ས་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཚིག་ཅུ་བ་ཀྱང་།
 ཡ་འོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་ཚིག་ཅུ་བ་སྐྱེ་བ། ཀྱུ་ལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་ཚིག་

ངན་ལྷ་ཚོགས་སྐྱབས། མཇེའ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུང་དུ་ངན་མཚང་སྐྱབས་པའོ།
 འབྲས་བུ་ཡང་རིམ་བཞིན། དམུལ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་ན་ཡིད་དུ་
 མི་འོང་བའི་ཚིག་དང་། སྐྱ་ལྷ་ཚོགས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར། ཉལ་ཏུ་ཚིག་ངན་
 ལ་དགའ། ཡུལ་ཚ་བ་དང་སྐྱམ་ས། བྲག་རོང་དང་ཆེར་མ་ཡོད་པའི་
 གནས་སུ་སྐྱེ། ངག་འཁྲུལ་ནི། ལོག་པའི་ཁ་ཉོན་བཞུས་བཅོད། ཉོན་མེད་
 ཀྱི་གཏམ་མང་པོ་སྐྱབས། མ་གུས་པ་ལ་ཚོས་བཤད་པའོ། འབྲས་བུ་ཡང་
 རིམ་བཞིན། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་ན་རང་གི་ཚིག་ལ་སུ་
 ཡང་མི་དགའ་བ་དང་། རང་ཡང་ཚིག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར། ཡུལ་
 དབྱུང་དབྱུང་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ།

(p.33)

། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ། བརྟམ་སེམས་ཀྱང་། རང་གི་རིགས་གཟུགས་
 ཡོན་ཏན་ནོར་རྒྱུས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ལ་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ། གཞན་གྱི་དབང་བྱུང་
 མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱུང་ནས་བདག་ལ་དབང་ན་སྐྱམ་པའི་.....
 བརྟམ་སེམས་སོ། འབྲས་བུ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཡི་དུགས་སུ་སྐྱེ། མིར་
 སྐྱེས་ན་བསམ་པ་བཞིན་མི་འགྱུར། ཆགས་ཞེན་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཡུལ་འབྲུ་
 སོགས་ངན་པའི་སར་སྐྱེའོ། གནོད་སེམས་ནི། གཡུལ་ངོར་ལྷ་བུ་སོགས་
 ཞེ་ལྡང་གིས་གནོད་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྲག་དོག་གིས་གནོད་སེམས་
 བྱུང་བ། མཁོན་སེམས་ཀྱིས་གནོད་སེམས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། འབྲས་བུ་
 ཡང་རིམ་བཞིན་དམུལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། མིར་སྐྱེས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་མི་
 ཀུན་གྱིས་རང་ལ་དབྱར་ལྷ་བ་དང་། རང་ཡང་ཞེ་ལྡང་ཅན་དུ་འགྱུར།

ཡུལ་ཟས་ཁ་ཞིང་ཙུབ་པའི་གནས་དང་། རི་རོང་དོགས་པོར་སྐྱེ། ལོག་ལྟ་
 མི། ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་བདེན་པར་བསམ་སྟེ་ལོག་པར་ལྟ། ཀུན་
 རྗེས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་སོགས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ། དཀོན་མཆོག་
 ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། འབྲས་བུ་ཡང་རིམ་བཞིན། རྟུན་
 འགྲུབ་སྟེ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་ན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གཏི་ལུག་ཅན་དང་།
 བསྐྱབ་སྤྱང་གང་ལའང་སྤྱོད་སེམས་མེད་པ་དང་ཡུལ་འབྲས་བུ་ཡེ་མི་འབྱུང་
 ཞིང་ཕོངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའོ།

(p.35)

། མི་དགེ་བཅུ་ལས། ཡ་མ་སློབ་དཔོན་གསོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 གི་ཚོར་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། སྤོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་གཏོབ་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་རྒྱན་གྱིས་མགོ་
 བསྐྱར་བ། དགེ་འདུན་པ་དང་མཆེད་གྲོགས་བར་ཕྲ་མ་བྱེད་པ། འཕགས་
 པ་དང་ཡ་མ་ལ་ཚིག་ཙུབ་སྐྱ་བ། ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་པའི་ངག་
 འཁྲུལ་སྐྱ་བ། དཀོན་མཆོག་རྒྱུར་དམིགས་པའི་ཚོར་ལ་བརྟུབ་སེམས་པ།
 མཚམས་མེད་ལྡེ་ལས་གཤོམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞོན་སེམས། ལྟ་བ་ཐ་དད་
 པས་གཟིངས་བའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་གིན་ཏུ་ཕྱིག་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།

། ཉེན་མོངས་པ་དང་སྤྱུར་ན། ཞེ་སྤང་། མེར་སྤྲ། གཏི་ལུག་ ཕྲག་དོག
 འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། དམུལ་བ། ཡི་དུགས། རྟུན་འགྲོ་
 ལྟ་མིན། མི། ལྟ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིག་པ་མང་པོ་སྤྱད་པས་དམུལ་
 བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དུགས། ཉུང་ངུས་རྟུན་འགྲོ་ དགེ་ཕྱིག་འདྲེས་མ་
 འུགས་ཆེ་རྒྱང་བྱུང་ཆེ་ཆེ་རྒྱང་སྤྲོ་ཚོགས་པས། མཐོ་རིས་གསུམ་རྟུ་བདེ་

ལྷན་ལྷ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བའོ། རྣམ་པའི་ཡུལ་མཚན་དམན་འབྲིང་གསུམ་ལ་
 ཉེན་ནས་སྤྱད་པས། དཔུལ་བ། ཡི་དྲགས། ཏུད་འགྲོ་ནམས་སུ་སྐྱེ་
 བ་དང་། རྣམ་པ་ནི་བཤགས་པས་མ་ཟེན་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
 གསུངས་སོ།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི།

། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི། བུམས་པ་དང་། ཕན་སེམས།
 འདོད་རྒྱུད་ལྟར་། ཚོག་ཤེས་སོགས་དགེ་བའི་ཆ་ལས་བྱུང་སྟེ།

། སྲོག་གཙོད་སྤངས་ཤིང་སྲོག་སྐྱབས་པ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ (p.37)
 ལྷན་སྐྱེ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་ན། ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་། ལོངས་
 སྲོད་ཆེ་ཞིང་སེམས་བདེ་བར་འགྱུར། གསོད་སེམས་རྒྱུད་ཞིང་། སྲོག་
 འཚོ་བ་ལ་དགའ། དབང་འབྲས་ཡུལ་སྐྱིད་ཅིང་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ། ས་
 བྱིན་ལེན་སྤངས་ཅིང་། སྐྱིན་པ་གཏང་བས་རྒྱལ་པོ་སོགས་དབང་ཕྱུག་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར། མི་ཕལ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། ལོངས་སྲོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པར་འགྱུར། སྐྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར། ཡུལ་ཟས་ནོར་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའོ། འདོད་ལོག་སྤངས་ཤིང་རྒྱལ་བྱིམས་
 བསྐྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེ། མིར་སྐྱེས་ན་ལྷོགས་གཟུགས་
 བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྲད་ཅིང་སེམས་ཡིད་མཐུན་པར་སྐྱེ། ཉམ་དུ་
 ལྷོགས་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཡུལ་ཡིད་དྲངས་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ།

། ངག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། བདེན་པར་སྐྱེ། དེའི་འབྲས་བུ།

ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ། རང་གི་ཚིག་ལ་ཀུན་གྱིས་བདེན་པར་འཇིག་། གཏམ་
 རྒྱུ་ལ་ལོ་ལ་དགའ། ཡུལ་ཁོད་སྟོམས་གིང་འབྲས་བུ་དུས་སུ་མིན་པར་སྐྱེ།
 ལྷ་མ་སྤངས་ཏེ། མཁོན་པ་སྐྱུ་མ་ན། འབྲས་བུ་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ། ཚིག་གང་
 ལྷས་ཀུན་གྱིས་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་། ཉམ་ཏུ་གཞན་མཐུན་པ་
 ལ་དགའ། ཡུལ་ལ་སད་མེར་རྒྱུང་ཞིང་། ཟས་མོར་འཚོ་ལ་སྐྱུ་བ་སྐྱེ།
 ཚིག་ཅུ་བ་སྤངས་གིང་ངག་འཇམ་པར་སྐྱེ། དེའི་འབྲས་བུ། ལྟ་དང་མིར་
 སྐྱེ། ཀུན་གྱིས་བཟོད་སྐྱབས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཞིང་ངག་སྟོན། ངག་འཇམ་
 པོ་ལ་དགའ། ཡུལ་ས་ཕྱོགས་འཇམ་ཞིང་གང་རྩོམས་པར་སྐྱེ། ངག་
 འཇམ་སྤངས་གིང་། རོན་དང་ལྷན་པས་གཏམ་སྐྱུ་མ་ན། འབྲས་བུ་
 མིར་སྐྱེ། རང་ཚིག་བཅུན་ཞིང་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་། ལྷ་བ་ཉུང་ན་དགའ།
 ཡུལ་མཐོ་དམན་ཚ་གང་སྟོམས་པར་སྐྱེ།

(p:38)

། བརྒྱུ་བ་སེམས་སྤངས་གིང་། འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཚོག་གེས་ན།
 འབྲས་བུ་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ། ཡིད་ལ་གང་བསམ་པ་འབྱུང་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་
 ལྷན། ཉམ་ཏུ་རང་མོར་གྱིས་ཚོག་གེས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་
 སྐྱེ། གཞོད་སེམས་སྤངས་གིང་ཕན་སེམས་བུས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་
 མིར་སྐྱེས། རང་ལ་ཀུན་གྱིས་བུམས་གིང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་
 འབྱུང། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དང་ལྷན། དགོས་འདོད་
 འབྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ། ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་ལྟ་དང་མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེ།
 ལྷོ་ལྷོས་དང་གེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གིང་བཟོད་བཀུར་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ།
 བསྐྱུ་བ་སྤངས་བཅོན་པ་ལ་དགའ། ཡུལ་བཅུད་དང་ལྷན་ཞིང་། རོ་བོ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི།

། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱ་སྒྲུབ་ལུག་གི་བསམ་གཏན་
སྒྲུབ་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་
ལུག་གི་བསམ་གཏན་ནི། དགེ་བ་བཅུ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་ནས།
འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞེགས་བརྒྱན་ཚུན་ལྟུང་བའི་དངོས་
གཞི་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་རྟིང་ངེ་འཇིན་བསྒྲུབ་པས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་དང་། །དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་སྤངས་ལ།
དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་དང་། །དགའ་
བ་སྤངས་པ་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་ཀྱི་
དང་། །རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་བཞི་སྤངས་པའི་རྟིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ། བསམ་གཏན་བཞི་དཔེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི།
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒྲུབ་པས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ལས་དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས།
།ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། འདྲ་
ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེ་པའོ། དཔེན་པ་ལས་
སྐྱེས་པ་ནི། ས་འོག་མ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་གཞི་བརྒྱན་པོ་དེ་ནི་དགེ་
བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྷན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་སྐྱེད་

(p.39)

མཁལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།

། མདོར་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར། ཅུ་བ་མ་རིག་པ་ལས་གཉིས་
སུ་འཇིན་པ་བྱུང་། དེ་ལས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་རྒྱ་ཤེས་རབ་དང་དད་པ། སྤོང་རྗེ་དང་ཕན་སེམས་
བཅས་ལས། ལས་དགེ་ཕྱིག་གཉིས་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་ལྟ་
དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་དང་། དགེ་ཕྱིག་འབྲེས་པའི་ལས་ཀྱིས།
བདེ་སྤྱད་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་སྟེ། ལས་ནམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ་
དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་ལས།
འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་།

(p.40)

། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་། རྗོགས་བྱེད་ཕྱིག་པས་རྗོགས་པ་
མི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ། འཕེན་བྱེད་ཕྱིག་པས་འཕངས་ཀྱང་། རྗོགས་བྱེད་དགེ་
བས་རྗོགས་པ་ལྷུ་འབྱུར་ལྟ་བུ། འཕེན་རྗོགས་གཉིས་ཀ་དགེ་བས་བྱས་
པ་འཁོར་ལོས་དབང་དུ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ། མི་དགེ་བས་དམུལ་བ་ལྟ་བུ།

། མཐོང་ཚས་སྤྱོད་འབྱུར་ཞེས་པ། ཞིང་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱོར་
དངོས་གཉིས་སུ་མི་མཚམས་པ་དྲག་པོ་ལས་བྱས་པས། ལྟ་སྦྱིན་ཆེ་
འདིར་དམུལ་བའི་མེ་བྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ། ཞིང་དང་བསམ་པ་དག་པས།
བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་དགུངས་ཚིགས་དྲངས་པས། གསེར་
གྱི་སྟེ་མ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ། སྟེས་ནས་སྤྱོད་འབྱུར་ཞེས་པ་མཚམས་མེད་དང་དེ་
དང་ཉེ་བ་ལྟ་བུ། སྟེ་བ་འདི་ཡིས་རྗེས་ནས་སྤྱོད་འབྱུར། ལན་བྱངས་

གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སྐྱེ་བ་གསུམ་བཞི་པ་ཆད་གང་བབས་ལ་སྤྱོད་.....
འགྱུར།

། བྱས་ལ་བསགས་པ་དད་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཞེ་སྤང་གིས་མི་བསད་པ་ལྟ་བུ། མ་བྱས་ལ་བསགས་པ་ཞེས། གཞན་གྱི་...
དགོ་ཕྱིག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལྟ་བུ། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་སྐྱོམ་ཚུབ་
ནས་སེམས་ཡེངས་པ་དང་སེམས་གཡེངས་པས་བསྐྱེད་བཞེད་བྱས་པ་ལྟ་
བུ། བསམ་པ་ནག་ལ་སྦྱོར་བ་དཀར་བའི་ལས། གྲགས་འདོད་ཀྱིས་རྟེན་
བཞེངས། བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་ནག་པའི་ལས། ཡུལ་གཉེན་པོ་ལ་
ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྟུངས་བརྟེན་དང་ཚིག་ངན་སྐྱས་པ་ལྟ་བུ།

། ལས་མཐུན་སྣང་བ་བསགས་པ་ལས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིང་དེ་འགྲོ་
བ་ནམས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ། སྣང་འགྱུར་བྱུན་མོངས་
པའི་ལས་དང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་སྣང་གིས། གནས་ལུས་
ལོངས་སྦྱོད་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་བདེ་སྤྱད་མ་འདྲེས་པ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ།

། སྤྱོད་འགྱུར་བྱུན་མོངས་མིན་པའི་ལས་དང་ལས་དཀར་པོས་འབྲས་ (p.41)
བུ་ཚོགས་ནས་ནག་པོ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ། ཆེ་སྟོད་སྦྱིད་ཅིང་ཆེ་སྟོད་སྤྱད་
བསུལ་བ། དེ་གོ་ཕྱོག་པ་དང་། སྦྱོག་སྐྱབས་པས་ཆེ་རིང་ཞིང་བརྟུང་བརྟེན་
བྱས་པས་ནད་མང་བ། སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ལོངས་སྦྱོད་ཆེ་ཞིང་གཞོན་
སེམས་བྱས་པས་དབྱ་མང་བ། ལོག་གཡེམ་སྤངས་པས་རིགས་གཟུགས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བཟའ་ཟླ་སྟེན་ཀྱང་། སྤུ་མ་བྱས་པས་སེམས་མི་
མཐུན་པ། ཚིག་རྩུབ་སྤངས་པས་ཀྱན་གྱིས་བྱམས་ཀྱང་། བརྟེན་སེམས་

བྱས་པས་དྲག་དྲུ་དྲུལ་པོ་བྱུར་པ། མཚན་སྦྱིན་བྱས་པས་ཕ་མ་ཕྱུག་པོའི་
 ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང། གཞན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་ཕྱག་དོག་བྱས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་
 དྲུལ་པོར་བྱུར་པ་དང་། སྦྱིན་འབྲས་ཚུང་བའི་དྲུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་
 ཀྱང་ཕ་མ་གྲན་རབས་སོགས་ལ་བཀུར་བསྟེ་བྱམས་སྦྱོང་བྱས་པས་ཀུན་་་
 གྱིས་བསྟོན་ཅིང་བཀུར་བའི་མངའ་ཐང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩོན་སྦྱིན་
 པ་སོགས་བྱས་པས་ཕྱུག་པོར་སྐྱེ་ཡང་། ཚོས་ལ་མ་དགའ་བས་ལོག་ལྟ་
 ཅན་དུ་བྱུར་པ། རྩོན་མཚན་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་སྟོབས་ཚེན་བྱས་ཀྱང་།
 ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྦྱོན་ལམ་ལོག་པའོ། རྩོབས་
 འགྱུར་ཚེན་པོར་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིག་པའི་ལས་སྟོབས་ཚེན་ལ་སྦྱོན་པ་དང་།
 རྩོན་དགེ་བའི་ལས་ཚེར་མེད་ཀྱང་འཆི་ཁ་དད་པས་མཚམས་སྦྱར་ནས་
 ཚོས་ལ་དད་པས་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། རྩོན་དད་པ་སྦྱིང་ཇེ་དང་ལྡན་ཞིང་
 ཚོས་ལ་སྦྱོན་པས། ད་ལྟ་རིགས་གཟུགས་ལོངས་སྦྱོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 ཤིང་ཚོས་བཞིན་སྦྱོན་ཅིང་ཉེ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས། རྩོ་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཚེས་ཤིག་བྱང་ན། ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཙ་བཞོང་དུ་ཆུད་པ་ལགས་པ།

(p.42)

། རྩོན་ཤིང་ཙ་བ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་ཐར་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་བའི་སློའབྱུངས། །སྤོང་པོ་ལྟ་བུ་དད་པ་དང་སྦྱིང་ཇེ། ཡལ་ག་ལྟ་བུ་
 དགེ་སྦྱོབ་ཕྱིག་ལྔ་ས། །ལོ་མ་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག །མེ་ཏོག་
 ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་གནད་དང་ལྡན་ཞིང་། །འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

॥ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི།

། དེ་ལྟར་སློབ་ལྟོག་ནམ་པ་བཞི་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་
ལས་ངེས་པ་འབྱུང་ནས་དམ་པའི་ཚས་བྱེད་པ་ལ།

། དེ་ནས་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་
སྦྱངས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས། ཚས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན།
ཚས་བྱེད་ཚུལ། ཚས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནམས་མ་ཤེས་ན། ལུན་པའི་
ནང་མདའ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་རེད་རྒྱུའི་དེ་ཡང་།

༡ སངས་རྒྱས་ནི།

(p.45)

། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་པ་
གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོད་པ་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་ཞིང་ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་ནས་མངོན་པར་།
ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་རེད།

། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྤངས་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་བྱའི་ཚས་ཀྱན་མ་
འདྲེས་པ་ལེགས་པར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ།
དམིགས་མེད་སྤིང་རྗེའི་འགྲོ་དོན་ཏུ་བཀའ་ལླན་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་པ་ནི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྟན།

(p.47) 1 ལྷ་རྟོན་མི། ས་རིག་པ་གཉིས་དང་འབྲ་བ་སངས་ནས། ཇི་ལྟ་བུ་དང་
 ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སློབ་ཀྱིས་པས་ན་སངས་ཀྱིས་ཤེས་
 བྱའོ།

1 ལྷ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་བྱུང་བ་མི། བསམ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
 དང་ལྡན་པས་སྦྱོར་བ་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་.....
 གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལས། འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན།
 དེའང་ཡུལ་མཚོག་ལ་དད་ཅིང་། དམན་པ་ལ་སྤིང་རྗེས་དབང་གིས་སྦྱིན་
 པ་དང་ཆུལ་བྱིས་སོགས་བྱས་ཤིང་དགོ་བ་...བསགས་པ་ཐམས་ཅད་...
 བསོད་ནམས་ཀྱི་...ཚོགས་ཏེ། དེའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་
 དང་། །མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ཅེ་འཇི་ན། བསྐྱེད་སྐྱུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། དེ་
 རྗེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱུ་འབྱུང་པའོ།

(p.48) 1 གནས་གང་དུ་བཞུགས་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མི། འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་
 ཞུབ་ཅིང་། སྦྱོར་པའི་མཚན་མ་ལས་འདས་ཤིང་། སྐྱེ་འགག་གནས་
 གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པས་འོག་
 མིན་ཆེན་པོར་ས་བཅུའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་.....
 ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་ཡིས་རྟོན་ཅན་དུ་འཆར་ཞིང་དེ་ཡང་སངས་...
 ཀྱིས་ཀྱི་རང་སྤང་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤང་པས་བསྐྱུས་པ་སྦྱེ་ཕྱེད་...
 སྤང་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱུར་ཞེས་བྱའོ། །བཟོ་ཡི་གནས་སྤྱོད་ཚོགས་པས་གསུལ་བ་
 བཟོ་སྐྱུལ་སྐྱུ། ལྷུལ་པོ་དང་རི་དྲགས་སོགས་གཟུགས་སྤྱོད་ཚོགས་
 པས་གསུལ་བྱུ་འདུལ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ། མཇེད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ནི་མཚན་གྱི་སྤྱུལ་སྐྱེལ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སྐྱེ་
 གཉིས་ནི། ཚོས་སྐྱེལ་གྱི་ན་བསྐྱེད་པ་དང་རང་རྩལ། གདུལ་བྱེལ་སྤང་བ་
 རྩོན་གྱི་སྐྱོན་ལས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་དག་
 པས་ཚོས་སྐྱེས་སྤང་། ཉོན་སྐྱིབ་དག་པས་ལོངས་སྐྱུར་སྤང་། ལས་སྐྱིབ་དག་
 པས་སྤྱུལ་སྐྱེས་སྤང་བའོ།

། དེ་ལྟར་བྱེལ་སྤངས་སྐྱེས་དེ་ལྟར་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོས་འཁོར་འདས་
 ལས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་པའམ་མི་.....
 གཟུགས་པ་མེད་དེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐོལ་དུ་
 བཞོན་པ་བཞེན་དུ་གཟུགས་ནས། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་གྱི་
 ལས་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས།
 སོ་སོ་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་གསལ་འགྲིབ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ནི་.....
 མཁྱེན་པའི་ལེ་ཤེས་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ལྷན་པ་བཅེ་བ་ཆེན་
 པོས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཕྱོགས་ཞེན་མི་མངའ་ཞིང་རྗེས་སུ་...
 བཟུང་བས་ལྷན་པ་རྗེས་ལ་ལྷན་པ་མེད་པར་གཟུགས་པ་ནི་བཅེ་བའི་...
 ལྷན་པ་རྗེས། །སྤྱིན་ལས་ལ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་དང་རྒྱན་ཆད་པ་
 སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་བཟང་འབྲེལ་དང་ངན་
 འབྲེལ་རྣམས་པ་སྤོ་ཚན་པས། གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་དང་། མཐར་..... (p.49)
 ལྷན་པ་པའི་སྐོ་འབྲེད་པའི་སྤྱིན་ལས། ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྤོང་གི་བར་
 དུ། འབྱུང་བ་ནི་མཛད་པའི་སྤྱིན་ལས་ཤེས་བྱའོ། །དེའི་གྱིན་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཐུ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ། དད་པ། མོས་གསུ། བུམས་དང་

ལྷིང་ཇེ་སོགས་རིམ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་.....
 སེམས་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་སྤོང་པར་གཤམ་གྱིང་། ཚས་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བུར་རྟོགས་ཏེ་འཁོར་བའི་བདེན་འཛིན་ཞིག་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ལ་མངོན་པར་གཞིལ་ཞིང་། ལམ་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་བཅུ་ཡིས་སྒོ་
 རྣམ། ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྔ་བསྐྱོད་དེ། འཁོར་བའི་ལྷག་བཟུལ་གྱི་འཛིགས་
 པ་ཚེན་པོ་དེ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ཐུབ་པའི་.....
 རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་མཐུང་སྟེ།

། དེ་ལྟར་མཉེན་པའི་ཡེ་གཤམ། བརྟེ་བའི་ཐུགས་ཇེ། མཇེད་པའི་ཕྱིན་
 ལས། སྐྱོབ་པའི་རྣམ་མཐུ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ན་མེད་པ་
 མངའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྣམས་དབང་བཅུ་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་ཡིན། དབང་བཅུ་ནི། ཇི་སྲིད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་ཐོད་ཐུབ་པ་ཚེ་ལ་
 དབང་བཟུ། ཇིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་མཉམ་པར་འཇོག་རྣམས་པ་
 སེམས་ལ་དབང་བཟུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་ལྟོང་རིན་པོ་ཚེའི་
 ཆར་འབེབས་རྣམས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བཟུ། །གནས་སྐྱབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་ལས་གཞན་དུ་སྐྱོར་རྣམས་པ་ལས་ལ་དབང་བཟུ། །བསམ་གཏན་
 (p.50) ལ་གནས་བཞིན་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་རྣམས་གིང་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་...
 སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བཟུ། །མོས་ན་འགྱུང་བཞི་གང་ལའང་བསྐྱུར་རྣམས་པ་མོས་
 པ་ལ་དབང་བཟུ། །དོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱོན་ལམ་འགྱུབ་
 རྣམས་པ་སྐྱོན་ལམ་ལ་དབང་བཟུ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཚོ་འཕུལ་དཔག་
 མེད་སྟོན་རྣམས་པ་རྩུ་འཕུལ་ལ་དབང་བཟུ། །ཚོས་དོན་ངེས་ཚིག་སྟོབས་པ་

ནམས་མཐར་ཕྱིན་པ་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཤ། །མིང་ཚིག་ཡི་
 བེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚས་ཡིག་བསྐྱར་ནམ་པར་བཞག་ནས་ཅིག་ཆར་གསུང་།
 གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་.....
 གྱེད་རྣམས་པ་ཚོས་ལ་དབང་བ་།༠༩།

། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའོ།
 མཚན་བཟང་པོ་༡༢་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་༥༠་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་༥༠་.....
 ལྷོ་བས་༡༠་མི་འཇིགས་༥། མ་འདྲེས་པ་༡༤་སོགས་བྲལ་དང་ནམ་པར་མིན་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བའི་བདག་ཉིད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྩ་འཕུལ་ཆེན་
 པོས་སྐྱ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གོ།

༢ ཚོས་ནི།

།། གསུང་གསང་བ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ཚངས་པའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་ལྷ་དང་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱིན། མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་དུས་གཅིག་
 དུ་སོ་སོའི་སྐྱ་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཁམས་དབང་མོས་པའི་གྱེ་བྲག་ལྟར།
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཆར་འཕེབས་ཤིང་། དེའང་གསུལ་
 བྱའི་རྒྱད་ཚད་དང་མཚམས་པས་ཉེ་རིང་གང་དུ་གསུང་ཡང་། ལྷ་ཆེ་
 ཆུང་འཚམ་པར། ཉོན་མི་གསལ་བར་དང་། མཁྱོགས་བྲལ་སྤོམ་སྤོམ་ཁ་
 གག་མཛེར་སོགས་སྤོམ་དང་བྲལ་བར། ལྷ་འཇིགས་དབྱངས་དང་
 བཅས་པས། །ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཚོས་ཟབ་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་
 ཞིང་ཁམས་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞན་དང་གཞན་དག་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་

(p.52)

པའི་ཚས་ཀྱི་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྤོངས་གི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཀྱི་
པ་ནི་ཚས་དཀོན་མཆོག་གོ

༡ དགེ་འདུན་ནི།

༥༥ །། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚས་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་རིམ་བཞིན་
ཉམས་དང་དགྲ་བཅོམ་ལྡན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་རྒྱུན་
མཐའི་བར་གནས་པ་ལྡན་པ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་། སོ་ཉེ་བྱུང་
ལྔ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་སོགས། སོ་སྐྱེའི་དགེ་
འདུན་དེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ

། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་རྟོན་གྱི་སྐྱབས། ཚས་ནི་ལམ། དགེ་འདུན་ནི་
གྲོགས་སུ་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ།

(p.55)

། ཅུ་བ་གསུམ་ནི།

༡ ཡི་དམ་ནི།

༥༦ །། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཡི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱི་གང་འདུལ་གྱི་རོལ་གར་ལས། དངོས་གྲུབ་གྱི་ཅུ་བ་ཡི་དམ་ལྟ་ཚོགས་
གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དང་།

༢ ལྷ་མ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་གྱི་གནད་མིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་

ཆེས་པའི་དད་པ། དེ་དག་གི་བྱིན་བསྐྱབས་དང་དངོས་བྱུང་རང་ལ་ཐོབ་
 ཅིང་། འཕྲུལ་དང་འཕྲུལ་དུ་རང་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱུལ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་
 བཞོན་པར་འདོད་པའི་དད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱུས་
 ལ་དད་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱུས་ལ་དད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ཚས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་
 ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཚས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རེད། རང་གིས་ཚས་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་གཞན་ལ་བརྩེ་བས་ཚས་སྟོན་པ་ནི་དགེ་འདུན། དེས་
 གང་བསྐྱབ་པ་ཉན་ཞིང་ལད་མོ་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་……
 ཡིན།

། དེ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བ་ཤེས་པས་དད་པ་
 དགོས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན། གནས་སྐྱབས་ཆེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་རྗེས་
 མ་རྣམས་ལ་ཚས་དང་འཕྲད་ཅིང་། བར་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བུ་པ་དང་།
 སྤྲིག་པའི་གོགས་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་
 དང་། བར་ཆད་དང་རྒྱུན་ལྡན་མི་འབྱུང་ཞིང་། སློ་ཚས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 ངན་སོང་དུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་
 སོགས་ལན་ཡོན་དང་དགོས་པ་ཆེན་པོའོ།

། དེ་ཡང་། དགོན་མཚན་ཅུ་བ་གསུམ་པོ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་བསམ་ནས། དེའི་མདུན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་

གསུམ་གྱི་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་རྩི་རོ་རེག་གྱི་ཡིད་དུ་
གང་འོང་བ་ཐམས་ཅད་མཚན་པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྲོན་ཐོག་མེད་ནས་ད་
བར་བསགས་པའི་ཕྱིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིག་པ་མི་
ཕྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།

། རང་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་པའི། དྲན་པ། སྤྲོང་ཇེ། ཞི་
གནས། ལྷག་མཐོང་། བཙོན་འབྲུས། བཟོད་པ། །ཤེས་རབ། བསྐྱེད་
ཚོགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ། སེམས་རྒྱུད་ལ་འོང་
ཐུབ་པ་དང་། སྤྲོན་བསྐྱེད་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་
གསོལ་སྐྱེ་པའི་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གཏུབ་ན། སངས་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོའི་
ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲོན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
བདེན་པ་དང་། རང་གི་མོས་གསུམ་གསོལ་འདེབས་དྲག་པོའི་རྒྱུན་སོགས།
རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམ་ནས། སྤྲོན་བསྐྱེད་དང་དངོས་གྲུབ་མ་
ལུས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་དང་རང་ཉིད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྤྲོབས་
ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
ཅེས་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་ཕྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་སངས་རྟེ་མེད་པར་གྱུར།
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་པར་གྱུར་ནས། ཇི་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་སུ་འཆར་བའི་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་པས་ན།
སངས་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་རོ།
སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྲོ་ཞིང་བདེ་བ་

དང་དགེ་བ་གོང་ལེལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་སྤྱང་གི་ན་
དུ་གལ་ཆེ།

། ས་དགེ་བཀའ་སླིང་ཚང་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བ་ལགས་པས་ལོག་ལྷ། བསྐྱར་འདེབས་མི་བྱའོ།
ཁྲི་མ་ཡང་ལྟ་སྟོན་ཚོས་དང་མཐུན་པ། དབང་བྲིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཚོས་ཀྱི་དོན་
ལ་མཁས་པ། དབང་བྲིད་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱེད་བརྒྱན་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ནི་ཅི་ནས་
གལ་ཆེ། ཁྲི་མ་མཁའ་དད་པ་བརྟན་ཞིང་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་དགེ་ཕྱིག་གི་
སྤང་སྤང་བྱ་རྣམས་ལ། ང་རྒྱལ་དང་གཡོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུང་བ། ཚོས་ཀྱི་དོན་ཁྲི་མས་...
ཅི་གསུང་སྐྱབ་རྣམས་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་དགོས་སོ།

(p.62)

། དངོས་གཞི་ནི།

༥༥ །། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་གཞི་བཟུང་སྟེ།
སྤུན་མོང་ཕྱོད་འགྲོ་བཞི་ལ་སློབ་སྤྱངས། སྤུན་མིན་ཕྱོད་འགྲོ་བུམ་ལ་
བསགས་སྤྱང་བྱ། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཚད་དུ་བྱིན་པར་བྱ་རྣམས་
ཚོས་དུག་སོགས་ཉམས་ལེན་ཀང་ཚུག་པ་ཞིག་གི་ཕྱིང་ནས། ཕུག་རྩ་ཆེན་
པོས་བྲིད་གཏུབ་ཕྱེ་སྐྱོམ་ན་རྟགས་ཐོན་བྱ། དེ་ནས་ཚོས་དུག་སྐྱི་དང་
ཁྱད་པར་གདུམ་སོ་སྐྱོམ་ཞིང་སྐྱོར་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱུང་བུམ་ཅན་འབྱུང་བ་...
དང་། འཁྲུལ་འཁོར་སྤྱང་ཞིང་། ཐིག་ལེ་དབབ་བཟུང་སྐྱོག་འབྲེམས་ཀྱིས།
ལུས་སེམས་བདེ་དྲོད་བསྐྱེད་ཅིང་། བདེ་ཕྱིང་ཕུག་རྩ་ཆེན་པོ་རྟོགས་བར་
བྱ། ས་ལམ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་འོང་ངོ་།

1 དབང་པོ་རབ་ཞེ། ཚས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས། འཁོར་བ་ལ་
 དེས་འབྱུང་། བྱར་པ་ལ་མོས་འདུན། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་ཇེ། སླ་མ་ (p.63)
 དཀོན་མཚན་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ནས་འོང་མཁན། ཕུག་ཇོགས་
 སོགས་ཟབ་མོ་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མོས་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕུག་ཇོགས་ཀྱི་དོན་ཐོག་བབས་སུ་ངོ་སྟོན་ནས་སྟོམ་བཅུག་
 ལ། སྟོམ་མེད་ཡོངས་མེད་འཇིན་མེད་ཀྱི་ངང་ནས། ཆེ་འདིའམ་བར་དོ་
 ཚུན་སངས་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་ངེས་པས། དེ་ལྟར་སྟོབ་མ་ལ་དབང་པོའི་
 རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚས་སྟོན་པ་གལ་ཆེའོ།

1 སླ་མ་ཡང་ལྟ་སྟོན་ཚས་དང་མཐུན་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་ཇེ་དང་
 ཡན་སེམས་ཆེ་བ། བྱར་པ་ཐོབ་པས་ཚས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ། དབང་
 ལྷིད་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་རྒྱུ་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ནི་ཅི་ནས་གལ་ཆེ། སྟོབ་མའང་
 དད་པ་བརྟན་ཞིང་འབྱུར་སྟོག་མེད་པ་དགེ་ཤིག་གི་སྤང་བུང་བུ་རྣམས་པ། ང་
 རྒྱལ་དང་གཡོ་སྤྱོད་ཆུང་བ་ཚས་ཀྱི་དོན་སླ་མས་ཅི་གསུང་སྟོབ་རྣམས་པ་ཞིག་
 ནི་ངེས་པར་དགོས་སོ།

1 དེ་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚས་སྟོབ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གོང་གི་
 དོན་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ་ན། དང་པོ་སྟོ་ཚས་སུ་འགྲོ། བར་དུ་
 ཚས་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲོ། བྱ་མ་ཚས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་གིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། དོན་འདི་
 རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུངས་དང་སླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གཞི་
 བཟུང་།

། འདི་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠་ རྣམ་གྲི་རྣམ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། ཡིག་པའི་མཚན།

(p.59)

། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་ན་དེ་གསུང་པའི་ཚས་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དེ་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བཞུར་བ་ནི་ཚས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པས་སོ་
སྐྱེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངག་ལ་ཉན་ཅིང་ལད་སོ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་དགོ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། འདི་
ཕྱི་ཀུན་དུ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་འཇུག། བདུད་ཀྱི་གྲོགས་དང་མི་འཕྲད། བསམ་སྦྱོར་ལོག་པ་
ལ་མི་འགྲོ། བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས། ངན་སོང་དུ་མི་སྟེ།
ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཚད་མཐོ། དེ་ལྟར་དགོན་མཚན་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བར་འོད་དང་འོད་ཟེར་འབར་བ་མངོན་སུམ་

(p.60)

ཕུག་འཚལ་བ་དང་གཟུགས་སྐྱ་རྗེ་རོ་རེག་བྱ་སོགས་མཛེས་གིང་ཡིད་དུ་
འོང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཡིས་སྒྲངས་ཏེ་མཚན་པ་ཕུལ། ཐོག་
མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་རྣམས་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས།
ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་བཞུམ་སེམས་བྱ། སྐྱབས་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྐྱབས་
མཁེན་བཅེ་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད། གསུངས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཉུབ་པ། སྐྱབས་པོ་རྣམས་ཆེན་པོ་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཉུབ་
པ་མངའ་བའི་ཕྱིན་སྐྱབས་དང་། རང་གི་དད་མོས་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་
མཐུ་དང་ཚས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་

འཆར་བའི་བདེན་པ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་འཇོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སུན་།
 པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་སྐྱིབ་རྣམས་སྲབ་ཅིང་བྱང་ནས་སངས། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་
 བསོད་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་པར་འཆར་ཞིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་
 ཇི་སྟེན་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མོད་།
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བར་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་།
 ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ནི། འབྲས་བུ་ལོ་རྟོག་ལེགས་ན་ཙ་སོགས་ཞེས་དུ་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ལ་དད་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཚོགས་།
 བསགས་སྐྱིབ་སྤྱང་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། ས་དགེ་ཀར་རྟིང་སོགས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་།

(p.61)

འཁོར་བ་ལས་སྦྱོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱ།
 དངོས་གཞི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་པོ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་གིས་དགེ་སྐྱབ་

(p.62)

རྟེན་སྐྱིབ་དང་ཐོན་འགྲོ་འབྲུམ་ལྟ་བུ་བསགས། སེམས་འཇིན་སྦོ་སྦྱོང་
 སོགས་བསྐྱབ། ཡི་དམ་བསྟེན་སྐྱབ་ཉགས་ཐོན་བྱ། དེ་ནས་ཚོས་
 རྒྱུ་སྦྱི་དང་ཉུན་པར་གདུམ་སོ་སོམ་ཞིང་སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟ་བུ་སྤྱང་བུམ་།
 ཅན་འབྱུང་པ་དང་འཁྲུལ་འཁོར་སྤྱང་གིང་ཐོག་ལེ་དབབ་བཟུང་འབྲེམས་།
 བཀའ་གྱིས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བློན་བསྟེན་ཅིང་བདེ་སྦྱོང་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ཉོགས་པར་བྱ། དབང་པོ་རབ་ཡིན་ན་དབང་གིས་རྒྱན་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞིང་
 ཕུག་ཇོགས་ངོ་སྟོན་ཐོགས་བབས་སུ་བྱས་ནས་སྦོམ་པས་ས་ལམ་ཅིག་།
 ཚོད་དུ་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའོ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡག་པོ་གོ་སྲབ་པ་
 ཞིག་བྱས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྦོ་སྦྱེ།

(p.63)

དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནས་དད་པ། ལྷན་བཟུལ་བའི་སེམས་
 ཅན་ལ་སྤྱིང་ཇི་སྟེ། དེ་ནས་སླ་མ་ཞིག་བརྟེན་ནས་གདམས་ངག་ཞུས་དེ་...
 ལྷོམ་ན་མཆོག་གི་དངོས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་ངེས་ལགས་སོ།།

(p.64)

། ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུང་ནི།

།། དེའང་ཚས་ཀྱི་དོན་ལྟོན་མ་ལ་སྤྱིང་པ་བྱས་ན། འཁོར་བ་ལ་སློལ་བ་
 བྱས་པ་དོན་དུ་གཉེས། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་གྱིས་འོང་། དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་གྱིས་བྱིང་། འོ་མཚར་ཆེན་པོ་མཐོང་ན། ཡིད་
 དྲུངས་པའི་དད་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་དང་ལྡན་ཞིང་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཇུག་པའོང་ངེས་པ་རྟེན་ནས། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེ།
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་མངའ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཏེ། རང་གིས་ཀྱང་ཐོབ་དགོས་
 པ་འདུག་བསམ་པའི་འདོད་པའི་དད་པ་སྟེ་འོང་། །དད་པ་དེ་གསུམ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱག་འཆལ་བ་མཚན་བརྟེན་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཀྱིས་བདག་
 སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྦྱབས་སུ་གསོལ་སྟུང་པ་...
 ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་སྟོན་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་ཚས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ལུང་གི་ཚས། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྟོགས་པའི་...
 ཚས་ཏེ། ཚས་དེ་དག་ལ་དགའ་ཞིང་དད་པས་འཇུག་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ནི། ཚས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་།
 བརྒྱན་པ་མ་ཆད་པར་བྱོན་པས་ཚས་དེ་དག་གི་ཚིག་དང་དོན་ལ་བསྟུན་...

ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ། སོ་སོའི་རྒྱན་ལ་དོན་རྟོགས་རིམ་ལྟར་སོ་སྟེ་དང་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དེ་དག་ལ་དད་ཅིང་གུས་ནས་དེས་སྟོན་པའི་.....
 ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་རྗེས་སུ་འདུག་སྟེ་ལན་སོ་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །མཐའ་མེད་གྱི་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བཟུལ་རྣམས་
 མངོན་པར་ཤེས་གིང་དྲན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སློ་ལོག་སྟེ།
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་སྤྱེན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་པར་རྟོ་
 ཞིང་དགའ་བའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་འདུག་པ་ནི་ལེགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 འབྲུང་བའི་ས་གཞི་ལྟ་བུའོ།

ཐེག་པ་རྒྱུ་དྲུ། ཚུལ་བྲིམས་མི།

(p.65)

། རང་ཉིད་སྐྱབ་བཟུལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་བདེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ། རྒྱབས་
 སུ་འགྲོ་བ། དགོ་བསྟོན། དགོ་རྒྱལ། དགོ་སྦྱང་། སོགས་གྱི་སྟོན་པ་ལ་
 གནས་པས། མི་དགོ་བ་བཅུ་སོགས། གཞན་ལ་གཞོན་ཅིང་། རང་རྒྱན་མ་
 རུང་པ་བྱེད་པའི་ནག་པོ་སྤྲིག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་བཅས་བྲིམས་ལས་མི་འགལ་
 བ་སྲུང་ཞིང་། དགོ་བ་བཅུ་སོགས། གཞན་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་ཕན་པ།
 རང་ལ་དངོས་རྒྱན་གང་རུང་ནས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྲུང་བའོ།

སྟོང་ཉིད་མི།

། དགོ་བའི་བྲིམས་རྣམས་ལས་མི་འདའ་བ་སྲུང་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་ངང་དུ་སེམས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་སྟོན་པ་ནི། ཐེག་
 པ་རྒྱུ་དྲུའི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པའོ།

(p.66)

ཐེག་པ་ཆེན་པོ། ཚུལ་བྱིས་ས་ནི།

། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་
ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ལའང་། དགོ་སྐྱབ་ཕྱིག་སྤང་
བཅས་བྱིས་ས་དེ་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་་་་
ལ་དགོས་པས་ན་ལམ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ལོ།

སྟོང་ཉིད་ནི།

། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྣོམ་ཞུ་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ལ་དར་གཞིག་སྟེ། རྒྱས་ན་བྱིད་གཞུང་ནམས་ནས་གསུངས་པ་
བཞིན། བང་ཟག་གི་བདག་འདི་ཤེས་པ་ཆ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། བསྐྱེད་
སེམས་ཞེས་པ་འདི། བཟུགས། རྟེན་མོ། རྒྱུ་མོ། བྱ་བཞི། རྟེན་གསལ། བྱ་
གསུམ། རིང་པོ། བྱང་ཏུ། ལྷ་སྟོན་སོགས་དང་། ཁ་དོག་དཀར་སེར་
དམར་སྤང་མཐོང་ག་ཁྲ་པོ་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་་་་

(p.67)

པ་ཉིད་ལས་མ་འདས། སྟོང་པ་དེའང་ཆེ་ཆུང་དབུས་མཐུལ་སོགས་ཚད་
མ་མཆིས་པ། བང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་རེད་བྱས་ན།

། ཆགས་སྤང་བདེ་སྐྱབ་དད་དང་སྟོང་ཇི་སོགས་ཉོག་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་
མཁན་གྱི་ཤེས་པ་འདི། དང་པོ་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་སྟོན་ནས་ཕུ་ཐག་
གཙན་དེ་སྟོན། སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རང་ཅུལ་དུ་གར་བའི་ཕྱི་ནང་
སྟོན་བཅུད་གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ཚོས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱས་
ན་དུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ།

། བསྐྱེད་སྐྱེ་མ་མི་ལམ་ཚུ་རྟེན་ཚོན་མིག་ཡོད། མིག་སྐྱེ། མེ་

ལོང་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་ཟེ་བོང་ཁྱེད། ལྷོག་དང་། བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དེ་ན་
 འབྲེལ་གྱི་སྣང་ཆ་མ་འགག་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚས་
 གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཡོང་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དོན་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྟོམ།

སྟོང་ཇེ་ནི།

། དེ་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་དོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།
 རང་གི་ཕ་མ་དང་གཉེན་བཤེས་སུ་བྱས་དེ། ཆགས་ཞེན་ཙམ་སྟོངས་པ་
 ཆེན་པོ་བྱས་དེ་ཕན་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་རེད། འདི་ཐམས་ཅད་མ་རིག་
 པས་སྟོངས་དེ། ང་མེད་པ་ལ་ང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ བདག་དུ་.....
 བབྱང་བའི་བག་ཆགས་དྲག་པོས་མཚམས་སྦྱར་དེ། ཉོན་མོངས་
 པ་མང་པོས་རྒྱ་བྱས། སྟོག་པའི་ལས་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱས་པའི་ (p.68)
 དབང་གིས། འབྲས་བུ་འབྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དུ་སྟུག་བཟུལ་སྣ་ཚོགས་པ་
 སྟོང་ཞིང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྲུམས་དགོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
 །སྟུག་བཟུལ་མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་སྟོག་པ་ཤ་སྟག་ལ་སྦྱོད། བདེ་བ་ཁོ་ན་
 འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱོབ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་རྣམས་ལ། འདི་རྣམས་སྟོང་
 རེ་ཇེ་སྟམས་པས་བྱམས་སྟོང་ཇེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟོམ་སྟེ། སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་སྟོང་ཇེ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་སྟོམ་ཞིང་། གཏོང་ལེན་ཡང་ཡང་བྱ་བ་
 ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚོར་
 བ་ལགས་སོ།

1 དེ་ལྟར་མཚན་པ་ཡུལ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། །ཟླ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
 དང་བཅས་པ་ནི། རྗེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་
 རྗེན་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 མངོན་དུ་གྱུར་ནས་རིག་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིན་པས་བདག་འཇིན་དང་
 ཞེན་ཆགས་མེད་ན་ཡང་། ཡུལ་མཚན་དང་དམ་པ་ཡིན་པས། དད་པ་
 ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། མཚན་པ་བཞེས་ཤིང་དབྱེས་
 པའི་རྒྱལ་མཇུག་པའི་ཐུགས་བརྩེ་དང་རྣམ་པ་མངའ་ཞིང་དེ་ལ་དད་ཅིང་
 གུས་པས་མཚན་པ་ཡུལ་ན། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྗེན་ནས་
 ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཉེ་ཞིང་། ཚོགས་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བུ་བའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཡུལ་དམ་པ་དང་།
 བརྩེ་བའི་མཁུན་ཞིང་བཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མཚན་ནམས་དང་།
 དད་མོས་དྲག་པོས་འབྲུལ་བ་སོགས། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ལྟ་
 ཚོགས་ཤིག་འཇོས་པ་ལས་ལས་ཚོགས་གཉིས་རྗེན་ནས་ཏེ། འབྲས་བུ་
 མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ས་པོན་ལ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
 རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཤིང་ཐོག་སོགས་འབྲས་བུ་.....
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་མར་སྤྱིན་པ་ནི། འབྲུལ་སྤང་ཁོ་ནའི་སྐབས་
 ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོས། བཀྲེས་པ་ལ་
 ཟུག་སྐྱོམ་པ་ལ་རྒྱ། བཅེར་བུ་ལ་གོས། ཐོངས་པ་ལ་ནོར། འཇིགས་པ་
 ལ་སྐྱབས། ན་བ་ལ་སྦྱོར། ལྷུག་བཟུལ་ལ་བདེ་བ་སོགས་ནས་རང་གི་
 ལུས་ལོངས་སྤོད་དང་བཅས་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷུག་པར་

(p.72)

འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་། གཟུགས་
 རྣམས་ཟབ་མོ་སེམས་ཅན་གང་སུང་གི་ན་བར་སྐྱོགས་པ་དང་ཚོས་འདོད་
 པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ། རྒྱ་
 རྒྱུང་རྗེ་ཆེན་པོ། ལས་སྤྱིན་པ་རྣམས་བཞི་བྱས་ན། ལས་ཚགས་གཉིས་.....
 རྩོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་བདག་དོན་དུ་ཚོས་སྐྱ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་
 མོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའོ།

(p.73) ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྐབས་སྟོན་པ་དག་ལ་དག་ལྟར་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
 རྣམས་སྟོན་པ་སོགས། དངོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས། གཞན་
 རྒྱུད་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སུང་པ་ཕྱིག་ལ་སྐྱོར་བའི་
 ལས་མི་དག་ལ་ཚུལ་རྣམས་སྤང་ཞིང་། གཞན་དག་པན་བདེའི་གཞིར་
 འབྱུར་ཞིང་། རང་རྒྱུད་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དད་བཙོན་གྱི་ལུས་རབ་ཆེ་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 ཚོགས་གཉིས་རྩོགས་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་བའི་དག་ལ་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་.....
 རྣམས་ལས་མི་འདེལ་བར་རྟོག་དུ་སྤྱུང་བ།

། བཟོད་མ་ནི། མ་རིག་པའི་སྤོང་དུ་བདག་དུ་ཞེན་ཞིང་། གཉིས་འཇིན་
 འཁྲུལ་པའི་སྤང་བ་ལ་འཕུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་
 བརྒྱུད་གང་གི་སྐྱོན་ནས་གནོད་པ་བྱུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པས་
 སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོས་འགལ་གྱི་བར་ཆད་རྒྱུན་དུ་སྐྱུག་བཞུགས་
 གང་བྱུང་ཡང་། དད་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྤོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བཟོད་ལྷུ་
 པའོ།

། བཙོན་ལགས་ནི། མོས་བསམ་སྒྲམ་གསུམ་མར་པ་མོབ་པའི་ཚས་
 ལྷུ་བ་པ་ལ། འཁྱལ་ལྷོགས་སྒྲམ་གསུམ་ལྷུ་བ་ལྲལ་ནམས་ཀྱིས་དཔལ་མི་
 ཞུམ་ཞིང་སྐྱིད་འདོད་ནམ་གཡེང་ལེ་ལོའི་ཚགས་སྤང་སྟེ། བཙོན་ལགས་
 ཚེས་བསྐྱེད་པའོ།

། བསམ་གཏན་ནི། འདོད་ཡོན་སོགས་སེམས་ནམ་པར་གཡེང་བའི་
 བྱ་བ་མམས་ཅད་སྤང་སྟེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་འདོད་རྒྱུང་ཚག་ཤེས་
 ཀྱིས། ལུས་གནད་ཚས་བདུན་དང་ལྡན་པར་ངག་སྐྱ་བཟོད་པ་དང་བྲལ་
 བར། སེམས་གསལ་སྤོང་འཇིན་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཅེ་གཅིག་གནས་ཐུབ་
 པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་རྒྱུང་འགྲོའོང་། ཡང་ན་སྐྱ་དང་། ཡིག་འབྲུ།
 གྲིག་ལེ་སོགས་ལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་བཞི་སྟེ། །དོན་དུ་ད་ལྟའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྟོད་པར་ནམ་
 ཉོག་ལྷ་ཚགས་འཆར་ནས་རང་དབང་མེད་པ་འདི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པའི་རང་དབང་བྱུང་བ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་ཉོག་དཔྱད་
 དགའ་བདེ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་རིམ་པ་མང་པོ་
 འབྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་དེས་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་
 རྒྱ་ཚེས་འབྱུང་། ལྷིག་པའི་ཚགས་མང་པོ་འགོག མངོན་ཤེས་.....
 སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན་པ་.....
 སེམས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་གེར་མཐོང་ཞིང་། ས་དང་པོ་མོབ་པ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སུ་འབྱུང་ངོ་།

(p.74)

། ཤེས་རབ་ནི། ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་སྤང་གི་ཚས་མམས་ཅད་ངོ་བོ་གང་དུ་

(p.75)

ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཞིང་གསལ་
 བ་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱན་དང་བཅུ་གཉིས་ལྟར་ཤར་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་.....
 འགྲུར་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས། བདེན་འཇིན་དང་ཆགས་ཞེན་གྱི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པ་དང་། རྟོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་སྤང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད།
 སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུགས་དང་ཁ་དོག་སོགས་
 མཚན་མའི་ཚོས་ལས་འདས་ཤིང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ཕྱོགས་ཆའི་ངོས་
 བཟུང་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་...
 རྟོན་གྱི་པ་རྟོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ།

། དེ་ཡང་ཚེ་གཅིག་དུ་སྐྱོམ་ནས་གཏན་པ་ཐོབ་དགོས། །ཤེས་པ་ཙམ་
 གྱིས་གྲོལ་མི་རྣམས་ཏེ། སྤུ་སྐྱེས་པ་དང་འཕུར་མི་རྣམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱིས་ཉེས་པ་སྤང་། སྐྱིན་པས་སྟོབས་གསོ། བསམ་གཏན་གྱིས་གནས་
 མལ་བཟུང་། བཙོན་འགྲུས་གྱིས་རྒྱན་སྟོངས། བཟོད་པས་སྤོད་པ་མ་
 བྲལ་བར་བྱས་པས། ཤེས་རབ་གྱི་ཅུ་ལ་ཚོགས་ནས་འཕུར་རྣམས་པ་
 སོགས་བྱ་ཡིས། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་བཞིན་པར་ཕྱིན་ལྡེ་ཡིས་གྲོགས་
 དང་མ་བྲལ་བ་ནི་བྱས་ན། གཏན་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་ཡིན།
 །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྟོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟོན་མ་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་སྟོབས་དང་...
 ལྡན་ཡང་། མཐོ་རིས་གྱིས་ནས་སར་འགྲོ་བ་ལས། འདབ་གཤོག་མེད་
 རྟེན་སྤང་འདས་གྱི་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་རྣམས་པ་བཞིན། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ན། སྐྱིན་པ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོགས་ལ་པ་རྟོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མིང་མི་ཐོབ་ཅིང་རྟོན་དང་མི་ལྡན་...

ལ། །ཤེས་རབ་དེ་དང་ལྷན་ན། རྒྱལ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་རྒྱུ་འབྱུང་རོ།

། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོའི་སྤང་བུ་མཐའ་དག་སྤང་བེན་
པས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་གཉེན་པོ་དེའི་གོང་ན་ཚོལ་མི་དགོས་པར་……
ཅུ་ལ་ཇོགས་པས་ན། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ།

། ས་དང་ལམ་ནི།

(p.77)

།། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་ལ་བཙོན་པས། གོམས་ཆ་ཆེ་འབྲིང་
ཆུང་གསུམ་ལྟར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་ཇོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་
ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བསྟོན།

། དེ་ལྟར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་སྤང་པས། ཚས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་བས་ན་སྦྱར་ལམ།

། དེའི་མཐར་ཐུག་ཚས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ན་
མཐོང་ལམ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ། བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་བཉིས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱུང།

། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་རིམ་ཇོགས་ཀྱིས་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་
པ་ས་གསུམ་སྟེ་ས་བཅུ་ཚས་ཀྱི་སྦྱིན་བར་སྦོམ་ལམ་དང་།

། དེ་ནས་མི་སྦོབ་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྤང་བུ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཤེས་བྱའི་……
སྦྱིབ་པ། གཉེན་པོ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་བཙོམ་སྟེ། སྤང་བུ་
མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའམ་སངས། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལེ་ཤེས་རབ་དུ་

(p.78)

ལྷན་པོ། སངས་ལྷན་ཚོས་སྐྱེ་མཛད་ཀྱི་གྲུ་ཏེ། བཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་མཇད་པའི་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཡི་.....
བདག་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པར་སངས་ལྷན་བ་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ །།

(p.7) ། བླ་མཉམ་པ་ལ་གོ་བདེའི་ཚུལ་དུ་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་མིང་འཇིན་ནས་
བྱིས་ཤིང་། སློབ་བུ་ཕ་རན་སི་ལོ་རྩ་བ་ནས། ཕ་རན་སིའི་སྐད་ཡིག་དུ་
བསྐྱར་པ་འདིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་
ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གྲུ་ཅིག །།

།བཟླ་གིས།།